SØFARTSSTYRELSEN

NOTAT

Notat om internationale aftaler og forpligtelser samt mødefora i forbindelse med evt. overtagelse af sagsområder på Søfartsstyrelsens område

17. marts 2023.
Vores reference:
Sag nr. 2023113369
Sikre farvande

SØFARTSSTYRELSEN
Fjordvænget 30
4220 Korsør

Tlf. +45 72196000
Fax +45 72196001
CVR-nr. 29 83 16 10
EAN-nr. 5798000023000
sfs@dma.dk
www.soefartsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

1. Indledning

Det færøske landsstyre forbereder en overtagelse af sagsområdet afmærkning. Under afmærkning hører også de færøske fyr samt en DGPS-station i Tórshavn. I praksis vil det sige den resterende del af Søfartsstyrelsens områder vedrørende Færøerne.

Sikring af sejladsen er som hovedregel af international karakter, dels fordi det internationalt tilstræbes, at reglerne for søfart er ens verden over, blandt andet for at muliggøre international handel, dels fordi de internationale regler begrænser adgangen for nationerne til at regulere ydre territorialfarvand, internationalt stræde og området uden for territorialfarvandet. Som følge heraf har de enkelte lande en række internationale forpligtelser, både ud fra rets sædvane og ud fra internationale konventioner og andre aftaler.

Dette notat beskriver konsekvenserne af overtagelse af afmærkningsområdet med særligt fokus på de internationale forhold.

2. Internationale aftaler

2.a De forenede Nationers Havretskonvention

Generelt set er konventionen en kodificering af, hvad der blev anset for international ret vedrørende afgræsning af territorier, de enkelte staters adgang til at fastsætte bestemmelser for de enkelte områder og udnyttelse af havets ressourcer.

Enkelte bestemmelser, fx art. 21, para. 1 a, b og c, og para. 3, art. 22, para. 3 og 4, og art. 24, para. 2, har dog betydning ved overdragelsen. Imidlertid er disse bestemmelser uddybet på forskellig vis i SOLAS, jf. nedenfor, og spørgsmålene vil derfor blive behandlet dér.

Spørgsmål vedrørende Havretskonventionen som helhed behandles af Udenrigsministeriet.

2.b International Convention for the Safety of Life at Sea, SOLAS
SOLAS er en international konvention, der er indgået i regi af International Maritime Organization (IMO), som er en organisation under FN. SOLAS fastlægger bestemmelser for en lang række forhold, som fx skibsbygning, radiokommunikation, navigation og transport af gods.

Af særlig interesse for nærværende sag er chapter V, Safety of navigation. Nedenfor gennemgås betydningen i forhold til de relevante bestemmelser.

Regulation 4, Navigational warnings.
Bestemmelsen forskriver, at enhver oplysning om farlige forhold til søs øjeblikkeligt skal bringes til kundskab hos dem, der kan blive berørt deraf.

Bestemmelsen kan med fordel ses i sammenhæng med regulation 9, para. 2.2 og 2.3, regulation 13, para. 3, regulation 27 og regulation 31, para. 2, da regulation 9 også omhandler offentliggørelse af forhold af betydning for sejladsen, da regulation 13 blandt andet omhandler offentliggørelse af navigationshjælpemidler, da regulation 27 omhandler skibenes pligt til at have ajourførte oplysninger, hvilket de kun kan have, hvis oplysningerne udsendes, og da regulation 31 blandt andet omhandler pligt til at offentliggøre indberetninger om fare og usædvanlige vejrforhold.

I praksis medfører regulation 4 en pligt til at udsende navigationsadvarsler (NAV WARNINGS), hvilket gøres ved NAVTEX og over radio, såvel på VHF som MF. Dette forventes ikke at give de store problemer, da der allerede i dag udsendes såvel NAVTEX som NAV WARNINGS over radio på Færøerne; og der derfor alene er tale om overtagelse af ansvaret herfor.

Det bemærkes, at der herudover kan udsendes NAV WARNINGS over SafetyNET; men det er ikke en nødvendighed.

NAV WARNINGS bruges kun til akutte advarsler, og kun indtil advarslen kan udsendes i en mere permanent form, jf. regulation 9.

Regulation 9, Hydrographic services.
Bestemmelsen omhandler blandt andet pligten til at udgive efterretning.

Det er Søværnet og Geodatastyrelsen, som har ansvaret for hydrografi.

Regulation 10, Ships' routeing.
Bestemmelsen fastsætter regler for, hvorledes der oprettes skibsruter.

Regulation 11, Ships reporting systems.
Bestemmelsen fastsætter regler for, hvorledes der oprettes meldesystemer.

Udover, at meldesystemer kan give et overblik over den aktuelle trafik, kan meldesystemer i forbindelse med en VTS-central bruges til en »de facto«-indførelse af et VTS-system i internationalt farvand.

Regulation 12, Vessel traffic services.
Bestemmelsen fastsætter muligheden for at oprette et VTS-system.

Principielt kan VTS-systemer kun oprettes i territorialfarvandet. National Competent Authority er Søfartsstyrelsen. Der kan også oprettes VTS-systemer ved indsejling til havne med havnene som VTS-myndighed.

Der er i øjeblikket intet VTS-system på Færøerne.

Regulation 13, Establishment and operation of aids to navigation.
Bestemmelsen fastsætter pligt til

- at etablere afmærkning, herunder fyr, og anden hjælp til navigationen, som fx radionavigationssystemer,
- at følge internationale anbefalinger herom, og
- at offentliggøre oplysninger herom.

Para. 1 omhandler selve pligten til at etablere hjælpemidlerne. Omfanget af pligten er afhængig af trafikintensiteten og farvandets beskaffenhed.

Para. 2 omhandler pligten til at følge internationale anbefalinger. Det vil i praksis sige, at hjælpemidlerne skal følge anbefalingerne fra The International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities (IALA).

Para. 3 omhandler pligten til at offentliggøre forholdene omkring navigationshjælpemidlerne, hvilket blandt andet skal ske ved

- at akutte ændringer meddeles i NAV WARNINGS,
- at alle ændringer bringes i efterretningerne,
- at ændringer øjeblikkeligt indberettes til Geodatastyrelsen, således at ændringerne kan
  - indføres i kort og lodser og
  - bringes i søkortrettelser,
- at fyrlister mv. holdes ajour.

Regulation 27, Nautical charts and nautical publications.

Bestemmelsen omhandler skibenes pligt til at have ajourførte kort, publikationer, efterretninger etc.

Det vil være Geodatastyrelsen (kort og lodser) og de færøske myndigheder (øvrige publikationer), som skal sørge for, at de ajourførte materialer er tilgængelige for skibene.

Regulation 31, Danger messages.
Bestemmelsen omhandler, dels skibsførerens pligt til at indberette farlige situationer og usædvanlige vejrforhold, dels de nationale myndigheders pligt til at offentliggøre indberetningens indhold og til at sørge for, at skibet ikke bliver pålagt betaling for at indsende indberetningen.

Para. 1 omhandler skibsførerens indberetningspligt.

Para. 2 omhandler pligten til at offentliggøre indholdet af indberetningen. Dette vil kunne ske i en NAV WARNING.

Para. 3 foreskriver, at skibet ikke må blive pålagt nogen form for betaling for at indsende indberetningen.

Convention on the International Maritime Organization
Konventionen med tillæg er det juridiske grundlag for IMO.

Søfartsstyrelsen varetager de internationale forhandlinger på søfartsområdet for kongeriget. Ved Færøernes overtagelse af det søretlige område vil dette fortsat være tilfældet. I takt med, at Danmark ratificerer internationale konventioner, vil der i dialog med de færøske myndigheder blive taget stilling til, hvorvidt konventionen skal ratificeres med eller uden territorialt forbehold.

IMO Resolution A.706(17), World-Wide Navigational Warning Service
Resolutionen beskriver, hvorledes systemet med NAV WARNINGS er opbygget med international koordinering og anvendelse af NAVTEX og SafetyNET. Endvidere listes, hvilke forhold der skal udsendes som NAV WARNINGS. Endelig listes, hvilke ressourcer der skal være til rådighed for koordinatorerne samt disses ansvar.

De færøske myndigheder vil skulle følge resolutionen i forbindelse med overtagelse af ansvaret for NAV WARNINGS; men da udsendelse heraf

allerede sker ved færøsk foranstaltning, vil de praktiske konsekvenser være begrænsede.

IMO Resolution A.857(20), Guidelines for Vessel Traffic Services
Resolutionen beskriver, hvorledes et VTS-system opbygges, de tre niveauer og at IALAs anbefalinger skal følges.

Resolutionen får betydning den dag, det ønskes, at der fra land skal gives vejledning til skibstrafikken, hvad enten det er til at besejle et farvand, eller til at anduve en havn.

Der er i øjeblikket ikke noget VTS-system på Færøerne.

IMO Resolution A.950 (23), Maritime Assistance Services (MAS)
Resolutionen pålægger kyststater at oprette et MAS til rådgivning, støtte og kontaktpunkt for skibe, der har hjælp behov.

MAS'en drives af Maritime Rescue & Coordination Center (MRCC) i Tórshavn; og området varetages således allerede af de færøske myndigheder.

Nairobi Konventionen
Konventionen giver landene adgang til at fjerne vrag fra EEZ'en, når disse er til skade. Fjernelsen betales af en forsikring, som større skibe vil blive pligtige til at have.

Som udgangspunkt gælder konventionen kun for EEZ'en; men de enkelte lande kan meddele, at konventionen også skal gælde for territorialfarvandet.

Konventionen er ikke sat i kraft for Færøerne.

Generelt om fjernelse af vrag
Fjernelse af vrag hører i øjeblikket under en række myndigheder, alt efter årsagen til fjernelsen. Dog skal fjernelsen af sejladssikkerhedsmæssige årsager altid godkendes af Søfartsstyrelsen. Fjernelse af hensyn til sejladssikkerhed eller fiskeri uden for havnene hører i øjeblikket under de af Søfartsstyrelsens opgaver, som nu overtages af de færøske myndigheder. Vrag i havneområder er i forvejen overtaget af Færøerne.

Den danske vraglovgivning gælder ikke for Færøerne; og spørgsmålet om vrag administreres efter Norske Lov.

I praksis er kysterne så stejle, at det kun yderst sjældent vil være nødvendigt at fjerne vrag uden for en havns område. Ligger vraget inden for en havns område, er det ifølge praksis havnen opgave at foranledige fjernelse; og det bemærkes hertil, at spørgsmål om havnes opgaver allerede er overtaget af de færøske myndigheder.

IMO SN Circular 107, Maritime Buoyage System
Cirkulæret foreskriver, hvorledes afmærkning skal finde sted ved hjælp af IALAs anbefalinger. Det samme følger af andre bestemmelser, fx SOLAS, chapter V, art. 13, para. 2, og har næppe længere selvstændig betydning.

IALA Aids to Navigation Manual – IALA NAVGUIDE
Manualen – der ajourføres jævnligt – er den vigtigste beskrivelse af, hvorledes navigationshjælpe-midler skal etableres. Den giver en overordnet beskrivelse af IALAs opbygning, navigationsmetoder, navigationshjælpemidler, radionavigationshjælpemidler, satellitnavigation, AIS, VTS, lodstjeneste, skibsruter, publikationer, ECDIS, afmærkningssystemer mv.

Manualen giver også et overblik over, hvad det er for områder, som de færøske myndigheder overtager, idet manualen – hvis kapitel 2.5 Hydrographic Considerations og kapitel 3.2.7 LO-RAN/CHAYKA undtages – beskriver områder, som de færøske myndigheder overtager eller har overtaget. Ud over forhold, som manualen beskriver, overtager de færøske myndigheder dog også ansvaret for vrag.

Manualen vil efter overtagelsen være en af de vigtigste vejledninger i, hvorledes de overtagne områder skal administreres.

IALA Guidelines and Recommendations
Der er tale om en liste over, hvilke guidelines og rekommandationer fra IALA, som er givet til landene.

Listen har således ingen selvstændig betydning; men de forskellige guidelines og rekommandationer vil normalt skulle følges, jf. SOLAS, chapter V, art. 13, para. 2.

Internationale organisationer
IMO
Færøerne er allerede Associate Member. Derfor vil en overtagelse af sagsområderne ikke få den store betydning i forhold til IMO. Det vil dog blive

af større betydning for de færøske myndigheder at følge arbejdet i Maritime Safety Committee (MSC) samt i underkomiteen Navigation, Communications and Search and Rescue (NCSR). Der vil generelt være tale om årlige møder i komiteer og underkomiteer samt arbejde i working groups.

IALA
IALA er den organisation, som har den største betydning for myndigheder med ansvar for navigationshjælpemidler.

Færøerne er for nærværende dækket af Søfartsstyrelsens medlemskab, da Søfartsstyrelsen er ansvarlig for afmærkningen på Færøerne. Overgår ansvaret for afmærkning til Færøerne, vil de have mulighed for medlemskab af IALA. IALA træffer ikke bindende beslutninger, men giver anbefalinger om internationale standarder. Der er intet til hinder for, at Færøerne - uden medlemskab - blot følger standarderne. .

Det anbefales, at den ansvarlige færøske myndighed i forbindelse med en overtagelse af afmærkningsområdet melder sig ind i IALA og eventuelt deltager aktivt i arbejdet, da Færøerne ellers vil være uden indflydelse på udarbejdelse af IALA-standarder, anbefalinger og retningslinjer på afmærkningsområdet. Medlemskab er betinget af betaling af kontingent, der for tiden udgør 12.450 € om året.

En stor del af IALAs arbejde foregår i komiteer, det typisk mødes to gange om året. En del af det forberedende arbejde foregår i working groups.

Af særlig interesse for sagsområderne er
- IALA ARM Committee (Aids to Navigation Requirements and Management Committee)
- IALA ENAV Committee (e-Navigation Committee)
- IALA ENG Committee (AtoN, Enginering and Sustainability Committee)
- IALA VTS Committee (Vessel Traffic Services Committee)

Nordisk Fyrteknisk Organisation (NFO)
NFO er et samarbejde mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om fyrtekniske forhold.

NFO er en interesseorganisation for organisationer, der har en teknisk drift af fyr. I dag er det Søfartsstyrelsen, der driver fyrene på Færøerne; og Færøerne er derfor dækket af Søfartsstyrelsens medlemskab. Hvis Færøerne

selv overtager driften af fyrene, vil de ikke længere være dækker af Søfartsstyrelsens medlemskab. Færøerne behøver ikke at være medlem af organisationen, men kan overveje det.

Konklusion
Hovedparten af de internationale aftaler, som Færøerne ville skulle efterleve ved en overtagelse af sagsområdet afmærkning, er henholdsvis forpligtelser til sikring af sejladssikkerheden, som efterleves i dag, og tekniske aftaler, som foreskriver internationale standarder for området. Standarderne efterleves i dag; og det forventes ikke, at standarderne skulle give særlige problemer ved en overtagelse.

Der vil dog – især inden for spørgsmålet om orientering af skibsfarten – blive tale om, at der skal etableres, dels en løbende publikation (efterretninger), dels særlige nautiske publikationer (fyrlister mv.).

Af de to vigtigste internationale organisationer – IMO og IALA – er Færøerne allerede associeret medlem af IMO.

Liste over internationale aftaler
- International Convention for the Safety of Life at Sea, SOLAS
- Convention on the International Maritime Organization
- IMO Resolution A.706(17), World-Wide Navigational Warning Service
- IMO Resolution A.857(20), Guidelines for Vessel Traffic Services
- IMO Resolution A.950(23), Maritime Assistance Services (MAS)
- Convention on the Removal of Wrecks (Nairobi Konventionen)
- IMO SN Circular 107, Maritime Buoyage System
- IALA Aids to Navigation Manual – IALA NAVGUIDE
- IALA Guidelines and Recommendations

Liste over internationale organisationer
- IMO
- IALA
- Nordisk Fyrteknisk Organisation (NFO)